2024/1263

30.4.2024

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2024/1263

z 29. apríla 2024

o účinnej koordinácii hospodárskych politík a mnohostrannom rozpočtovom dohľade a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1466/97

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121 ods. 6,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskej centrálnej banky ([1]),

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom ([2]),

keďže:

(1) Koordinácia hospodárskych politík členských štátov v Únii, ako sa stanovuje v Zmluve o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ), zahŕňa dodržiavanie hlavných zásad, ktorými sú stabilné ceny, zdravé verejné financie a menové podmienky a udržateľná platobná bilancia.

(2) Pakt stability a rastu, ktorý pôvodne pozostával z nariadení Rady (ES) č. 1466/97 ([3]) a (ES) č. 1467/97 ([4]) a uznesenia Európskej rady zo 17. júna 1997 ([5]), je založený na cieli, ktorým sú zdravé a udržateľné verejné financie ako prostriedok posilnenia podmienok pre cenovú stabilitu a silný, udržateľný a inkluzívny rast opierajúci sa o finančnú stabilitu, čím sa podporuje dosahovanie cieľov Únie v oblasti udržateľného rastu a zamestnanosti.

(3) Rámec fiškálneho riadenia je súčasťou európskeho semestra, ktorý zahŕňa aj koordináciu všeobecnejších hospodárskych politík a politík zamestnanosti členských štátov a dohľad nad nimi v súlade s článkami 121 a 148 ZFEÚ vrátane Európskeho piliera sociálnych práv a súvisiacich odporúčaní pre jednotlivé krajiny.

(4) Zapojenie národných parlamentov, sociálnych partnerov, organizácií občianskej spoločnosti a iných relevantných zainteresovaných strán do európskeho semestra má zásadný význam pre to, aby sa zabezpečila zodpovednosť členských štátov za hospodársku a fiškálnu politiku, ako aj transparentná a inkluzívna tvorba politík.

(5) Rámec správy hospodárskych záležitostí Únie by sa mal prispôsobiť tak, aby lepšie zohľadňoval zvýšenú rôznorodosť fiškálnych pozícií, verejného dlhu a hospodárskych výziev, ako aj iných zraniteľných miest členských štátov. Dôrazná reakcia na pandémiu ochorenia COVID-19 v príslušných oblastiach politiky sa ukázala ako vysoko účinná pri zmierňovaní hospodárskych a sociálnych dôsledkov krízy spôsobenej touto pandémiou, ale mala za následok značné zvýšenie dlhového pomeru verejného aj súkromného sektora, čím sa zdôraznil význam znižovania tohto dlhového pomeru a deficitov na obozretnú úroveň, a to postupným, realistickým a udržateľným spôsobom, ktorým sa podporuje rast a zabezpečuje priestor pre proticyklické politiky a riešenie makroekonomických nerovnováh, pričom je potrebné venovať náležitú pozornosť aj cieľom v oblasti zamestnanosti a sociálnej oblasti. Zároveň by sa mal upraviť rámec správy hospodárskych záležitostí Únie tak, aby pomohol riešiť strednodobé a dlhodobé výzvy, ktorým Únia čelí, ako je dosiahnutie spravodlivej digitálnej a zelenej transformácie vrátane klimatických cieľov stanovených v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1119 ([6]), zaistenie energetickej bezpečnosti, podpora otvorenej strategickej autonómie, riešenie demografických zmien, posilňovanie sociálnej a hospodárskej odolnosti a udržateľnej konvergencie a implementácia Strategického kompasu pre bezpečnosť a obranu, pričom to všetko si v nadchádzajúcich rokoch vyžaduje reformy a udržateľnú vysokú úroveň investícií.

([1]) Ú. v. EÚ C 290, 18.8.2023, s. 17.
([2]) Pozícia Európskeho parlamentu z 23. apríla 2024 (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady z 29. apríla 2024.
([3]) Nariadenie Rady (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii (Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 1).
([4]) Nariadenie Rady (ES) č. 1467/97 zo 7. júla 1997 o urýchľovaní a objasňovaní vykonania postupu pri nadmernom schodku (Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 6).
([5]) Uznesenie Európskej rady o Pakte stability a rastu (Amsterdam) zo 17. júna 1997 (Ú. v. ES C 236, 2.8.1997, s. 1).
([6]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1119 z 30. júna 2021, ktorým sa stanovuje rámec na dosiahnutie klimatickej neutrality a mení nariadenia (ES) č. 401/2009 a (EÚ) 2018/1999 (európsky právny predpis v oblasti klímy) (Ú. v. EÚ L 243, 9.7.2021, s. 1).

(6) Prostredníctvom rámca správy hospodárskych záležitostí Únie by sa mali podporovať zdravé a udržateľné verejné financie a udržateľný a inkluzívny rast, a preto by sa malo rozlišovať medzi členskými štátmi tak, že sa zohľadnia ich výzvy v oblasti verejného dlhu a hospodárske výzvy a že sa jednotlivým krajinám umožnia špecifické viacročné fiškálne trajektórie, pričom sa zabezpečí účinný mnohostranný dohľad a dodržiavanie zásady rovnakého zaobchádzania.

(7) Na dosiahnutie hlavných cieľov reformy rámca správy hospodárskych záležitostí stanovených v tomto nariadení, ako aj na riešenie súčasných a budúcich priorít Únie je potrebné zabezpečenie primeranej úrovne verejných investícií. Vykonávanie finančných nástrojov v rámci fondov politiky súdržnosti, ako sú Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR) a Kohézny fond zriadený nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1058 ([7]), Európsky sociálny fond plus (ESF+) zriadený nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1057 ([8]) a Fond na spravodlivú transformáciu (FST) zriadený nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1056 ([9]), v rámci Nástroja Európskej únie na obnovu zriadeného nariadením Rady (EÚ) 2020/2094 ([10]) alebo v rámci európskeho nástroja dočasnej podpory na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii zriadeného nariadením Rady (EÚ) 2020/672 ([11]), by mohlo poskytnúť poznatky na zlepšenie účinnosti a efektívnosti investičných politík a politík zamestnanosti a pre akýkoľvek investičný nástroj Únie, ktorý rieši spoločné priority Únie.

(8) V rámci postupu mnohostranného dohľadu stanoveného v článku 121 ods. 2, 3 a 4 a článku 148 ods. 4 ZFEÚ by sa mal monitorovať celý rozsah vývoja v oblasti hospodárstva a zamestnanosti v každom členskom štáte a v Únii ako celku. To zahŕňa zisťovanie makroekonomických nerovnováh a prevenciu a nápravu nadmerných nerovnováh, ako sa stanovuje v nariadeniach Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1174/2011 ([12]) a (EÚ) č. 1176/2011 ([13]). Na monitorovanie takéhoto hospodárskeho vývoja a vývoja v oblasti zamestnanosti by členské štáty mali predkladať informácie vo forme strednodobých fiškálno-štrukturálnych plánov na obdobie štyroch alebo piatich rokov v závislosti od bežnej dĺžky legislatívneho obdobia dotknutého členského štátu. Ako súčasť integrovanej analýzy vývoja v oblasti zamestnanosti a v sociálnej oblasti vykonávanej v kontexte európskeho semestra Komisia posudzuje riziká pre vzostupnú sociálnu konvergenciu v členských štátoch a monitoruje pokrok pri vykonávaní zásad Európskeho piliera sociálnych práv na základe sociálneho prehľadu a zásad rámca sociálnej konvergencie.

(9) Mali by sa stanoviť podrobné pravidlá týkajúce sa obsahu, predkladania, posudzovania, schvaľovania a monitorovania národných strednodobých fiškálno-štrukturálnych plánov s cieľom podporiť zdravé a udržateľné verejné financie a udržateľný a inkluzívny rast v členských štátoch, ako aj odolnosť prostredníctvom reforiem a investícií vrátane tých, ktoré prispievajú k spoločným prioritám Únie, a zabrániť vzniku nadmerných deficitov verejných financií.

(10) Národné strednodobé fiškálno-štrukturálne plány by mali spájať fiškálnu politiku, štrukturálne reformy a investície každého členského štátu. Tieto plány by mali byť základom rámca správy hospodárskych záležitostí Únie. Každý členský štát by mal predložiť národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán, v ktorom sa stanoví jeho fiškálna trajektória spolu s prioritnými verejnými investíciami a reformami, ktorými sa spoločne zabezpečí nepretržité a postupné znižovanie dlhu a udržateľný a inkluzívny rast, pričom sa zabráni procyklickej fiškálnej politike. Plány by mali zahŕňať aj širšie reformy a investície, a to aj v súvislosti so spoločnými prioritami Únie, konkrétne so zelenou transformáciou vrátane Európskej zelenej dohody a prechodu na klimatickú neutralitu do roku 2050, v súlade s nariadením (EÚ) 2021/1119 a prostredníctvom vykonávania národných energetických a klimatických plánov predložených podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 ([14]), digitálnej transformácie vrátane

([7]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1058 z 24. júna 2021 o Európskom fonde regionálneho rozvoja a Kohéznom fonde (Ú. v. EÚ L 231, 30.6.2021, s. 60).

([8]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1057 z 24. júna 2021, ktorým sa zriaďuje Európsky sociálny fond plus (ESF+) a zrušuje nariadenie (EÚ) č. 1296/2013 (Ú. v. EÚ L 231, 30.6.2021, s. 21).

([9]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1056 z 24. júna 2021, ktorým sa zriaďuje Fond na spravodlivú transformáciu (Ú. v. EÚ L 231, 30.6.2021, s. 1).

([10]) Nariadenie Rady (EÚ) 2020/2094 zo 14. decembra 2020, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19 (Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 23).

([11]) Nariadenie Rady (EÚ) 2020/672 z 19. mája 2020 o zriadení európskeho nástroja dočasnej podpory na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii (SURE) v dôsledku výskytu ochorenia COVID-19 (Ú. v. EÚ L 159, 20.5.2020, s. 1).

([12]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1174/2011 zo 16. novembra 2011 o opatreniach na presadzovanie vykonávania nápravy nadmernej makroekonomickej nerovnováhy v rámci eurozóny (Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 8).

([13]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh (Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25).

([14]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 z 11. decembra 2018 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy, ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EÚ, 2012/27/EÚ a 2013/30/EÚ, smernice Rady 2009/119/ES a (EÚ) 2015/652 a ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 525/2013 (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 1).

politického programu Digitálne desaťročie do roku 2030 zriadeného rozhodnutím Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2481 ([15]), sociálnej a hospodárskej odolnosti a vykonávania Európskeho piliera sociálnych práv vrátane súvisiacich cieľov v oblasti zamestnanosti, zručností a znižovania chudoby do roku 2030, energetickej bezpečnosti a prípadne budovania obranných spôsobilostí vrátane Strategického kompasu pre bezpečnosť a obranu alebo následných aktov Únie relevantných pre tieto priority. Počas obdobia fungovania Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti zriadeného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 ([16]) by sa pri vypracovávaní národných strednodobých fiškálno-štrukturálnych plánov mali riadne zohľadniť záväzky prijaté v národných plánoch obnovy a odolnosti.

(11) S európskym semestrom sú zosynchronizované aj fondy politiky súdržnosti. Pri vypracúvaní národných strednodobých fiškálno-štrukturálnych plánov by sa mali riadne zohľadniť aj reformy a investície v rámci týchto fondov, keďže predstavujú dlhodobú investičnú politiku rozpočtu Únie, aby sa zabezpečila konzistentnosť a vo vhodných prípadoch komplementarita.

(12) Predloženiu národného strednodobého fiškálno-štrukturálneho plánu by mal predchádzať technický dialóg s Komisiou, aby sa zabezpečil súlad s týmto nariadením. Zhrnutie tohto technického dialógu by mala Komisia zahrnúť do svojho posúdenia národných strednodobých fiškálno-štrukturálnych plánov. Na základe odporúčania Komisie by Rada mala prijať odporúčanie, v ktorom stanoví trajektóriu vývoja čistých výdavkov, a vo vhodných prípadoch schváliť reformy a investície, ktoré sú základom možného predĺženia obdobia úprav.

(13) V snahe zjednodušiť fiškálny rámec Únie a zvýšiť transparentnosť by ako základ pre stanovenie fiškálnej trajektórie a uskutočňovanie ročného fiškálneho dohľadu pre každý členský štát mal slúžiť jediný operačný ukazovateľ založený na udržateľnosti dlhovej služby. Tento jediný operačný ukazovateľ by mal byť založený na čistých primárnych výdavkoch financovaných z vnútroštátnych zdrojov, t. j.: výdavkoch verejnej správy bez úrokových výdavkov, diskrečných príjmových opatrení, výdavkov na programy Únie plne kryté príjmami z fondov Únie, vnútroštátnych výdavkov na spolufinancovanie programov financovaných Úniou, ako aj cyklických prvkov výdavkov na dávky v nezamestnanosti. V súlade s usmerňujúcimi zásadami, ktoré Komisia používa na klasifikáciu transakcií ako jednorazových a iných dočasných opatrení, by sa tieto jednorazové a iné dočasné opatrenia mali vylúčiť z ukazovateľa čistých výdavkov. Uvedený ukazovateľ, ktorý nie je ovplyvnený fungovaním automatických stabilizátorov a iných výkyvov výdavkov mimo priamej kontroly vlády, poskytuje priestor pre proticyklickú makroekonomickú stabilizáciu.

(14) V rámci dialógu vedúceho k predloženiu národných strednodobých fiškálno-štrukturálnych plánov by Komisia mala zaslať členským štátom, ktorých verejný dlh presahuje referenčnú hodnotu 60 % HDP alebo ktorých deficit verejných financií presahuje referenčnú hodnotu 3 % HDP, ako sa stanovuje v článku 126 ods. 2 ZFEÚ v spojení s Protokolom (č. 12) o postupe pri nadmernom deficite, ktorý tvorí prílohu k Zmluve o Európskej únii (Zmluve o EÚ) a ZFEÚ (ďalej len „protokol (č. 12)“) referenčnú trajektóriu vzťahujúcu sa na obdobie úprav v trvaní štyroch rokov a jej možné predĺženie najviac o tri roky. Táto trajektória by mala byť založená na riziku, špecifická pre jednotlivé krajiny a založená na udržateľnosti dlhovej služby, aby sa zabezpečil prístup orientovaný viac na budúcnosť a prispôsobený súčasným aj budúcim výzvam.

(15) Na žiadosť členského štátu, ktorého verejný dlh nepresahuje 60 % HDP a deficit verejných financií nepresahuje 3 % HDP, by Komisia mala tomuto členskému štátu zašle usmernenie vo forme technických informácií.

(16) Počas jedného mesiaca pred uplynutím lehoty Komisie na zaslanie referenčnej trajektórie alebo technických informácií členskému štátu, by mal mať tento členský štát možnosť požiadať o výmenu informácií s Komisiou na technickej úrovni. Táto výmena informácií na technickej úrovni by mala byť príležitosťou na diskusiu o najnovších dostupných štatistických informáciách a o hospodárskom a fiškálnom výhľade dotknutého členského štátu a zároveň by sa ňou malo zabezpečiť rovnaké zaobchádzanie s členskými štátmi.

(17) Rámec mnohostranného rozpočtového dohľadu Únie je založený na štatistických údajoch poskytnutých Eurostatom, ktorý je v mene Komisie zodpovedný za zabezpečenie kvality fiškálnych údajov zostavených v súlade s Európskym systémom národných a regionálnych účtov. Eurostat má vytvoriť rámec pre vykazovanie štatistických údajov členských štátov o vnútroštátnom spolufinancovaní programov financovaných Úniou, ktoré sú potrebné na vykonávanie tohto nariadenia a ktoré v súčasnosti Eurostat nezbiera. Kým sa nevytvorí rámec pre zbieranie a poskytovanie takýchto údajov, členským štátom by sa malo umožniť využívať odhady. Formát, rozsah, frekvenciu a načasovanie poskytovania takýchto údajov členskými štátmi určia príslušné štatistické orgány Únie.

([15]) Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2481 zo 14. decembra 2022, ktorým sa zriaďuje politický program digitálne desaťročie do roku 2030 (Ú. v. EÚ L 323, 19.12.2022, s. 4).

([16]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (Ú. v. EÚ L 57, 18.2.2021, s. 17).

(18) Referenčnou trajektóriou by sa malo zabezpečiť, aby mal verejný dlh na konci obdobia úprav hodnoverne klesajúcu trajektóriu alebo aby zostal na obozretnej úrovni, a to aj v prípade nepriaznivých scenárov. Okrem toho by sa ňou malo zabezpečiť, aby sa deficit verejných financií znížil a udržal pod úrovňou 3 % HDP, pričom by sa malo zohľadniť, že členské štáty by mohli čeliť po skončení obdobia úprav dodatočným nákladom, ako sú náklady súvisiace so starnutím obyvateľstva. Napokon by sa ňou mal zabezpečiť aj súlad s nápravnou trajektóriou podľa nariadenia Rady (ES) č. 1467/97.

(19) Na to, aby sa zlepšila predvídateľnosť výsledkov rámca mnohostranného rozpočtového dohľadu Únie a posilnilo rovnaké zaobchádzanie s členskými štátmi, by mala byť referenčná trajektória vopred v súlade s ochranným opatrením týkajúcim sa udržateľnosti dlhovej služby. Uvedeným ochranným opatrením by sa malo vo fáze navrhovania národných strednodobých fiškálno-štrukturálnych plánov zabezpečiť, aby sa predpokladaný pomer verejného dlhu k HDP znižoval o určitý minimálny ročný priemer. Fungovala by ako minimálna požiadavka pre úsilie, ktoré je základom referenčnej trajektórie a trajektórie vývoja čistých výdavkov. Vzhľadom na osobitné zloženie nesplateného verejného dlhu Grécka dosiahne značná suma odložených úrokových platieb splatnosť v roku 2033. Súvisiace výnimočné zvýšenie pomeru verejného dlhu k HDP v prípade Grécka by sa preto nemalo brať do úvahy pri uplatňovaní ochranného opatrenia týkajúceho sa udržateľnosti dlhovej služby.

(20) Očakáva sa, že požiadavky na referenčnú trajektóriu založené na riziku postačia na zníženie úrovne deficitu verejných financií výrazne pod referenčnú hodnotu 3 % HDP. Aby sa však rámec mnohostranného rozpočtového dohľadu stal odolnejším voči neistému vývoju makrofiškálnych premenných, mala by sa v rámci referenčnej trajektórie stanoviť aj spoločná rezerva odolnosti vo vzťahu k referenčnej hodnote deficitu stanovenej v článku 126 ods. 2 ZFEÚ v spojení s protokolom (č. 12) alebo konvergencia smerom k referenčnej hodnote deficitu. Uvedeným spoločným ochranným opatrením týkajúcim sa odolnosti by sa malo zabezpečiť vytváranie fiškálnych rezerv pre nepriaznivé okolnosti a otrasy, a tak uľahčiť vykonávanie proticyklických politík vo fiškálnom rámci Únie.

(21) V prvom kole národných strednodobých fiškálno-štrukturálnych plánov by mala byť hodnovernosť poklesu verejného dlhu v strednodobom horizonte založená na metodike opísanej v Monitore udržateľnosti dlhovej služby 2023 vypracovanom Komisiou. Pracovná skupina pre analýzu udržateľnosti dlhovej služby by mala preskúmať možné metodické zlepšenia, a to aj pokiaľ ide o východiskové predpoklady. Uvedenú pracovnú skupinu by mali tvoriť odborníci z členských štátov, Komisie a Európskej centrálnej banky. Ako pozorovateľov by táto pracovná skupina mala prizvať zástupcov Európskej fiškálnej rady a Európskeho mechanizmu pre stabilitu. Príslušný výbor Európskeho parlamentu by mal mať možnosť vyzvať Komisiu, aby svoju metodiku predložila v rámci hospodárskeho dialógu stanoveného týmto nariadením.

(22) S cieľom posúdiť, či sú na konci štvorročného alebo päťročného vykonávacieho obdobia národného strednodobého fiškálno-štrukturálneho plánu potrebné ďalšie úpravy, by Komisia mala prehodnotiť situáciu a predložiť novú referenčnú trajektóriu, ak je verejný dlh členského štátu stále nad úrovňou 60 % HDP alebo ak je jeho deficit verejných financií vyšší než 3 % HDP.

(23) V každom národnom strednodobom fiškálno-štrukturálnom pláne by sa mal uviesť jeho status v kontexte vnútroštátnych postupov, najmä to, či bol plán predložený národnému parlamentu a či ho parlament schválil. V národnom strednodobom fiškálno-štrukturálnom pláne by sa malo takisto uviesť, či mal národný parlament príležitosť prediskutovať odporúčanie Rady týkajúce sa predchádzajúceho plánu a prípadne akékoľvek iné odporúčanie alebo rozhodnutie Rady alebo akékoľvek varovanie Komisie. Ak je k dispozícii stanovisko nezávislej fiškálnej inštitúcie zriadenej v súlade so smernicou Rady 2011/85/EÚ ([17]), malo by sa pripojiť k národnému strednodobému fiškálno-štrukturálnemu plánu predloženému Komisii. Pred predložením druhého a ďalšieho národného strednodobého fiškálno-štrukturálneho plánu by mal každý členský štát v súlade so svojím vnútroštátnym právnym rámcom uskutočniť konzultácie so sociálnymi partnermi, regionálnymi orgánmi, organizáciami občianskej spoločnosti a ďalšími príslušnými vnútroštátnymi zainteresovanými stranami. Národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán by mal zahŕňať informácie o konzultáciách s národnými parlamentmi a o uvedenom procese konzultácií. Vzhľadom na prísnejší harmonogram, ktorý sa predpokladá pre prípravu prvej série národných strednodobých fiškálno-štrukturálnych plánov by členské štáty mohli uskutočniť konzultácie s primeranými lehotami v období pred jeho začatím.

(24) V prípade novovymenovanej vlády by členský štát mal mať možnosť predložiť Komisii revidovaný národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán. Ak vykonávaniu národného strednodobého fiškálno-štrukturálneho plánu bránia objektívne okolnosti, členský štát by mal mať možnosť požiadať o predloženie revidovaného plánu Komisii najneskôr 12 mesiacov pred koncom aktuálneho plánu.

([17]) Smernica Rady 2011/85/EÚ z 8. novembra 2011 o požiadavkách na rozpočtové rámce členských štátov (Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 41).

(25) Ak členské štáty vo svojich národných strednodobých fiškálno-štrukturálnych plánoch pracujú s predpokladmi, ktoré sa líšia od rámca strednodobej projekcie verejného dlhu, mali by tieto rozdiely v technickom dialógu a vo svojich národných strednodobých fiškálno-štrukturálnych plánoch transparentne a na základe spoľahlivých ekonomických argumentov vysvetliť a riadne odôvodniť.

(26) Ak sa Rada domnieva, že revidovaný národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán členského štátu nie je v súlade s požiadavkami tohto nariadenia, mala by spravidla odporučiť pôvodnú referenčnú trajektóriu, ktorú Komisia predtým zaslala ako trajektóriu vývoja čistých výdavkov.

(27) V záujme umožnenia riadnej interakcie medzi spoločným rámcom Únie a vnútroštátnymi rozpočtovými rámcami by Komisia mala pri svojom posudzovaní súladu členských štátov s ich príslušnou trajektóriou vývoja čistých výdavkov stanovenou Radou vychádzať len z vývoja čistých výdavkov. Ak sa to vyžaduje v príslušných vnútroštátnych rozpočtových rámcoch, členské štáty by mali mať možnosť stanoviť svoje vnútroštátne rozpočtové ciele na základe iného ukazovateľa, napríklad štrukturálneho salda.

(28) Komisia by mala v posúdení národných strednodobých fiškálno-štrukturálnych plánov preskúmať najmä hodnovernosť makroekonomických a fiškálnych predpokladov, pokiaľ sa odlišujú od predpokladov, z ktorých vychádza referenčná trajektória. Najmä projekcie dlhu pri nezmenených politikách, ktoré sa majú zahrnúť do plánu, by mali byť porovnateľné s projekciami Komisie.

(29) V snahe zabezpečiť realizáciu národných strednodobých fiškálno-štrukturálnych plánov by Komisia a Rada mali na základe výročných správ o pokroku predkladaných členskými štátmi a v súlade s článkami 121 a 148 ZFEÚ monitorovať reformy a investície zahrnuté do týchto plánov v rámci európskeho semestra. Na tento účel by sa mali zapojiť do hospodárskeho dialógu s Európskym parlamentom.

(30) V záujme zvýšenia transparentnosti a osvojenia si prijímaných rozhodnutí a zodpovednosti za ne by mal byť do európskeho semestra pravidelne a štruktúrovane riadne zapojený Európsky parlament. Predseda Rady a Komisia by mali Európsky parlament pravidelne informovať o výsledkoch mnohostranného dohľadu podľa tohto nariadenia. Informácie, ktoré sa majú poskytnúť v súvislosti s týmto nariadením, by mala Komisia pripraviť a zaslať Rade a bez zbytočného odkladu by sa mali sprístupniť Európskemu parlamentu.

(31) V záujme zabezpečenia pozvoľnejšieho znižovania dlhu možno obdobie úprav predĺžiť najviac o tri roky, ak je národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán členského štátu podporený súborom overiteľných a časovo ohraničených reforiem a investícií, ktoré ako celok všeobecne posilňujú rast a odolnosť; podporujú fiškálnu udržateľnosť; riešia spoločné priority Únie; riešia príslušné odporúčania pre jednotlivé krajiny v rámci európskeho semestra, vo vhodných prípadoch vrátane odporúčaní vydaných v rámci postupu pri makroekonomickej nerovnováhe, ako aj investičné priority pre jednotlivé krajiny bez toho, aby to viedlo k zníženiu úrovne verejných investícií financovaných z vnútroštátnych zdrojov počas obdobia trvania plánu v porovnaní so strednodobou úrovňou pred začiatkom plánu, a to s ohľadom na rozsah a závažnosť osobitných výziev, ktorým daná krajina čelí.

(32) Súbor reforiem a investícií, ktoré tvoria základ pre predĺženie obdobia úprav, by mal byť v súlade so záväzkami uvedenými v schválenom pláne obnovy a odolnosti dotknutého členského štátu počas obdobia fungovania Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a v partnerskej dohode dojednanej na základe viacročného finančného rámca. Ak plány obnovy a odolnosti zahŕňajú ambiciózne reformy a investície, najmä pokiaľ ide o hospodársky rast a fiškálnu udržateľnosť v strednodobom horizonte, mali by sa na účely prvých národných strednodobých fiškálno-štrukturálnych plánov považovať za plány, ktoré spĺňajú požiadavky na predĺženie obdobia úprav.

(33) Súbor reforiem a investícií predložený v národných strednodobých fiškálno-štrukturálnych plánoch by sa mal zosúladiť so spoločnými prioritami Únie, medzi ktoré patrí dosiahnutie: spravodlivej zelenej a digitálnej transformácie vrátane súladu s klimatickými cieľmi stanovenými v nariadení (EÚ) 2021/1119; sociálnej a hospodárskej odolnosti vrátane Európskeho piliera sociálnych práv; energetickej bezpečnosti, a v prípade potreby budovania obranných spôsobilostí. Komisia by vo svojom hodnotení národných strednodobých fiškálno-štrukturálnych plánov mala týmto prioritám venovať osobitnú pozornosť. Tento súbor reforiem a investícií by mal byť zároveň v súlade s uskutočňovaním národných stratégií stanovených dotknutým členským štátom na účely riešenia týchto priorít Únie.

(34) Na účely presadzovania stratégií fiškálnej konsolidácie podporujúcich rast by sa mal vplyv reforiem a investícií po ich vykonaní v rámci národných strednodobých fiškálno-štrukturálnych plánov riadne zohľadniť pri navrhovaní následných plánov. Osobitná pozornosť by sa mala venovať vplyvu na fiškálnu udržateľnosť prostredníctvom budúcich verejných príjmov, výdavkov a potenciálneho rastu, ako aj prínosu k spoločným prioritám Únie, a to na základe spoľahlivých ekonomických dôkazov založených na údajoch.

(35) Ak členský štát v stanovenej lehote uspokojivo nezrealizuje časovo ohraničený súbor reforiem a investícií, ktoré tvoria základ pre pozvoľnejšiu trajektóriu vývoja čistých výdavkov stanovenú Radou, malo by sa umožniť Rade, aby na odporúčanie Komisie odporučila skrátenie predĺženia obdobia úprav, t. j. zintenzívnenie ročného úsilia o úpravu, pokiaľ neexistujú objektívne okolnosti, ktoré by bránili dodržaniu pôvodnej lehoty.

(36) Komisia by mala zriadiť pre každý členský štát kontrolný účet s cieľom sledovať ročné a kumulatívne vzostupné alebo zostupné odchýlky pozorovaných čistých výdavkov od trajektórie vývoja čistých výdavkov stanovenej Radou. Odchýlky by sa na tento kontrolný účet by sa nemali zaznamenávať, kým sú aktivované únikové doložky. V zmysle vymedzenia v článku 2 ods. 3 nariadenia (ES) č. 1467/97 by Komisia pri príprave správy podľa článku 126 ods. 3 ZFEÚ mala ako relevantné faktory zohľadniť pokrok pri vykonávaní reforiem a investícií, najmä vrátane politík na vykonávanie spoločnej stratégie Únie pre rast a zamestnanosť, a osobitne zohľadniť finančné príspevky na dosiahnutie spoločných priorít Únie stanovených v tomto nariadení.

(37) Nezávislé fiškálne inštitúcie preukázali svoju schopnosť podporovať fiškálnu disciplínu a posilňovať dôveryhodnosť verejných financií členských štátov. V záujme posilnenia zodpovednosti členských štátov by sa mala v reformovanom rámci správy hospodárskych záležitostí Únie zachovať poradná úloha nezávislých fiškálnych inštitúcií s cieľom postupne budovať ich kapacity.

(38) V rámci správy hospodárskych záležitostí Únie by mala významnejšiu poradnú úlohu zohrávať stála a nezávislejšia Európska fiškálna rada. Mala by naďalej hodnotiť vykonávanie Paktu stability a rastu, posudzovať výhľadové zámery fiškálnej politiky pre eurozónu ako celok a poskytovať poradenstvo Komisii a Rade, pričom by mala rešpektovať úlohu a právomoci Komisie stanovené v Zmluve o EÚ a ZFEÚ. Mala by sa zlepšiť jej nezávislosť a prístup k informáciám. V procese menovania predsedu a členov Európskej fiškálnej rady by sa malo konzultovať s Radou a Európskym parlamentom. V rámci tohto menovania by sa mala v čo najväčšej možnej miere zabezpečiť primeraná geografická a rodová rovnováha.

(39) Komisia by pri poskytovaní stanoviska k návrhom rozpočtových plánov predkladaným podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 473/2013 ([18]) mala posúdiť, či sú návrhy rozpočtových plánov v súlade s trajektóriami vývoja čistých výdavkov stanovenými Radou podľa tohto nariadenia.

(40) V prípade veľkých otrasov v eurozóne alebo v celej Únii je potrebné mať všeobecnú únikovú doložku, aby bolo možné čeliť prudkému hospodárskemu poklesu v eurozóne alebo v celej Únii tým, že sa umožní odchýlka od trajektórie vývoja čistých výdavkov stanovenej Radou za predpokladu, že takáto odchýlka zo strednodobého hľadiska neohrozí fiškálnu udržateľnosť. Aktivovanie a predĺženie uplatňovania všeobecnej únikovej doložky má byť predmetom odporúčania Rady, ktoré by sa Rada mala snažiť prijať do štyroch týždňov od odporúčania Komisie. Európska fiškálna rada by mala zaujať stanovisko k predĺženiu uplatňovania všeobecnej únikovej doložky.

(41) Okrem všeobecnej únikovej doložky by mala existovať aj úniková doložka pre jednotlivé krajiny, aby sa umožnila odchýlka od trajektórie vývoja čistých výdavkov stanovenej Radou, ak výnimočné okolnosti, ako sú nepredvídateľné vonkajšie udalosti, ktoré sú mimo kontroly členského štátu, majú významný vplyv na verejné financie členského štátu a vyžadujú si proticyklické fiškálne opatrenia za predpokladu, že takáto odchýlka neohrozí fiškálnu udržateľnosť v strednodobom horizonte. Aktivovanie a predĺženie uplatňovania únikových doložiek pre jednotlivé krajiny má byť predmetom odporúčania Rady, ktoré by sa mala Rada snažiť prijať do štyroch týždňov od odporúčania Komisie, pričom zohľadní žiadosť dotknutého členského štátu o aktiváciu alebo predĺženie uplatňovania únikovej doložky pre danú krajinu.

([18]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 473/2013 z 21. mája 2013 o spoločných ustanoveniach o monitorovaní a posudzovaní návrhov rozpočtových plánov a zabezpečení nápravy nadmerného deficitu členských štátov v eurozóne (Ú. v. EÚ L 140, 27.5.2013, s. 11).

(42) Toto nariadenie je spolu s nariadením Rady (EÚ) 2024/1264 ([19]) a smernicou Rady (EÚ) 2024/1265 ([20]) súčasťou jedného balíka. Týmito tromi legislatívnymi aktmi spoločne (ďalej spoločne len „reforma rámca správy hospodárskych záležitostí“) sa reformuje rámec správy hospodárskych záležitostí Únie tým, že sa do práva Únie začleňuje obsah hlavy III (rozpočtová dohoda) Zmluvy o stabilite, koordinácii a správe v hospodárskej a menovej únii ([21]) z 2. marca 2012 v súlade s článkom 16 uvedenej zmluvy. Vychádzajúc zo skúseností s vykonávaním Zmluvy o stabilite, koordinácii a správe v hospodárskej a menovej únii členskými štátmi sa v reforme rámca správy hospodárskych záležitostí zachováva strednodobá orientácia rozpočtovej dohody ako nástroj na dosiahnutie rozpočtovej disciplíny a podporu rastu. Táto reforma rámca správy hospodárskych záležitostí zahŕňa posilnený rozmer zameriavania sa na situáciu v jednotlivých krajinách, ktorý má za cieľ posilniť zodpovednosť členských štátov, a to aj zachovaním poradnej úlohy nezávislých fiškálnych inštitúcií, čo v podstate vychádza zo spoločných zásad rozpočtovej dohody týkajúcich sa vnútroštátnych fiškálnych korekčných mechanizmov, ktoré navrhla Komisia vo svojom oznámení z 20. júna 2012 v súlade s článkom 3 ods. 2 Zmluvy o stabilite, koordinácii a správe v hospodárskej a menovej únii. V tomto nariadení sa stanovuje analýza výdavkov bez diskrečných príjmových opatrení na účely celkového posúdenia súladu požadovaného v rozpočtovej dohode. Podobne ako v rozpočtovej dohode sú dočasné odchýlky od strednodobého plánu povolené len za výnimočných okolností v súlade s týmto nariadením a v súlade s ustanoveniami o kontrolnom účte. Podobne ako pri rozpočtovej dohode by sa v prípade značných odchýlok od strednodobého plánu mali zaviesť opatrenia na nápravu týchto odchýlok počas vymedzeného obdobia. Reformou rámca správy hospodárskych záležitostí sa posilňuje fiškálny dohľad a postupy presadzovania pravidiel s cieľom plniť záväzok podporovať zdravé a udržateľné verejné financie a udržateľný a inkluzívny rast. Reformou rámca správy hospodárskych záležitostí sa teda zachovávajú základné ciele stanovené v rozpočtovej dohode, ktorými sú rozpočtová disciplína a udržateľnosť dlhu.

(43) S cieľom zabezpečiť účinné vykonávanie a primerané monitorovanie tohto nariadenia by Komisia mala po vyžiadaní stanoviska Hospodárskeho a finančného výboru poskytnúť včasné usmernenia týkajúce sa informácií, ktoré majú členské štáty poskytovať vo svojich národných strednodobých fiškálno-štrukturálnych plánoch a výročných správach o pokroku. Tieto usmernenia by sa mali zverejniť.

(44) Mnohostranný dohľad by mal byť založený na vysokokvalitných a nezávislých štatistikách vypracovaných v súlade so zásadami stanovenými v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 223/2009 ([22]).

(45) Keďže ciele tohto nariadenia, a to zabezpečiť účinnú koordináciu hospodárskych politík a mnohostranný rozpočtový dohľad, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale z dôvodov rozsahu alebo dôsledkov koordinácie a dohľadu ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o EÚ. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie týchto cieľov.

(46) Vzhľadom na existujúci termín v rámci Paktu stability a rastu, toto nariadenie by z dôvodu naliehavosti malo nadobudnúť účinnosť dňom jeho uverejnenia v Úradnom vestníku Európskej únie,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

KAPITOLA I

PREDMET ÚPRAVY A VYMEDZENIE POJMOV

Článok 1

Predmet úpravy

1. Týmto nariadením sa stanovujú pravidlá na zabezpečenie účinnej koordinácie zdravých hospodárskych politík členských štátov, čím sa podporí dosahovanie cieľov Únie v oblasti udržateľného a inkluzívneho rastu a zamestnanosti.

([19]) Nariadenie Rady (EÚ) 2024/1264 z 29. apríla 2024, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 1467/97 o urýchľovaní a objasňovaní vykonania postupu pri nadmernom schodku (Ú. v. EÚ L, 2024/1264, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj).

([20]) Smernica Rady (EÚ) 2024/1265 z 29. apríla 2024, ktorou sa mení smernica 2011/85/EÚ o požiadavkách na rozpočtové rámce členských štátov (Ú. v. EÚ L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

([21]) https://www.consilium.europa.eu/media/20399/st00tscg26_en12.pdf.

([22]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 223/2009 z 11. marca 2009 o európskej štatistike a o zrušení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES, Euratom) č. 1101/2008 o prenose dôverných štatistických údajov Štatistickému úradu Európskych spoločenstiev, nariadenia Rady (ES) č. 322/97 o štatistike Spoločenstva a rozhodnutia Rady 89/382/EHS, Euratom o založení Výboru pre štatistické programy Európskych spoločenstiev (Ú. v. EÚ L 87, 31.3.2009, s. 164).

2. Týmto nariadením sa stanovujú podrobné pravidlá týkajúce sa obsahu, predkladania, posudzovania a monitorovania národných strednodobých fiškálno-štrukturálnych plánov v rámci mnohostranného rozpočtového dohľadu vykonávaného Radou a Komisiou s cieľom podporiť zdravé a udržateľné verejné financie, udržateľný a inkluzívny rast a odolnosť prostredníctvom reforiem a investícií a zabrániť nadmernému deficitu verejných financií.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

1. „odporúčania pre jednotlivé krajiny“ sú usmernenia, ktoré Rada každoročne adresuje jednotlivým členským štátom v súvislosti s hospodárskou, rozpočtovou, so štrukturálnou politikou a s politikou zamestnanosti v súlade s článkami 121 a 148 ZFEÚ;

2. „čisté výdavky“ sú výdavky verejnej správy bez úrokových výdavkov, diskrečných príjmových opatrení, výdavkov na programy Únie plne kryté príjmami z fondov Únie, vnútroštátnych výdavkov na spolufinancovanie programov financovaných Úniou, cyklických prvkov výdavkov na dávky v nezamestnanosti a jednorazových a iných dočasných opatrení;

3. „referenčná trajektória“ je viacročná trajektória čistých výdavkov, ktorú zašle Komisia s cieľom usmerniť dialóg s členskými štátmi pri vypracúvaní národných strednodobých fiškálno-štrukturálnych plánov v prípade tých členských štátov, ktorých verejný dlh presahuje 60 % hrubého domáceho produktu (HDP) alebo ktorých deficit verejných financií presahuje 3 % HDP;

4. „technické informácie“ sú usmernenia, ktoré zašle Komisia na požiadanie členským štátom, ktorých verejný dlh nepresahuje 60 % HDP a ktorých deficit verejných financií nepresahuje 3 % HDP, predtým, ako tieto členské štáty vypracujú svoje národné strednodobé fiškálno-štrukturálne plány;

5. „trajektória vývoja čistých výdavkov“ je viacročná trajektória pre čisté výdavky členského štátu;

6. „národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán“ je dokument, ktorý obsahuje fiškálne, reformné a investičné záväzky členského štátu a ktorý sa vzťahuje na obdobie štyroch alebo piatich rokov v závislosti od bežnej dĺžky legislatívneho obdobia daného členského štátu;

7. „výročná správa o pokroku“ je správa členského štátu o vykonávaní národného strednodobého fiškálno-štrukturálneho plánu vrátane trajektórie vývoja čistých výdavkov stanovenej Radou a o reformách a investíciách;

8. „obdobie úprav“ je obdobie, počas ktorého sa v členskom štáte uskutočňuje fiškálna úprava a ktoré sa vzťahuje na obdobie štyroch rokov alebo v prípade predĺženia obdobie štyroch rokov predĺžené o dodatočné obdobie najviac troch rokov;

9. „kontrolný účet“ je záznam kumulovaných vzostupných a zostupných odchýlok pozorovaných čistých výdavkov v členskom štáte od trajektórie vývoja čistých výdavkov stanovenej Radou;

10. „štrukturálne saldo“ je saldo verejných financií očistené od cyklických vplyvov bez jednorazových a iných dočasných opatrení;

11. „štrukturálne primárne saldo“ je štrukturálne saldo bez úrokových výdavkov.

KAPITOLA II

EURÓPSKY SEMESTER

Článok 3

Európsky semester

1. V záujme zabezpečenia užšej koordinácie hospodárskych politík a udržateľnej konvergencie hospodárskej a sociálnej výkonnosti členských štátov Rada a Komisia so zapojením Európskeho parlamentu v súlade s článkom 27 tohto nariadenia vykonávajú v kontexte európskeho semestra mnohostranný dohľad v súlade s cieľmi a požiadavkami stanovenými v ZFEÚ.

2. Mnohostranný dohľad vychádza z vysokokvalitných a nezávislých štatistík vypracovaných v súlade so zásadami stanovenými v nariadení (ES) č. 223/2009.

3. Súčasťou európskeho semestra je:

a) formulovanie všeobecných usmernení pre hospodárske politiky členských štátov a Únie v súlade s článkom 121 ods. 2 ZFEÚ, odporúčaní pre jednotlivé krajiny a odporúčania o hospodárskej politike eurozóny a dohľad nad ich vykonávaním;

b) formulovanie usmernení pre politiky zamestnanosti, ktoré majú členské štáty zohľadniť v súlade s článkom 148 ods. 2 ZFEÚ vrátane zásad Európskeho piliera sociálnych práv, a súvisiacich odporúčaní pre jednotlivé krajiny a dohľad nad ich vykonávaním. Dohľad Komisie nad vykonávaním zahŕňa pokrok pri vykonávaní zásad Európskeho piliera sociálnych práv a jeho hlavných cieľov prostredníctvom sociálneho prehľadu a rámca na identifikáciu rizík pre sociálnu konvergenciu;

c) predkladanie, posudzovanie a schvaľovanie národných strednodobých fiškálno-štrukturálnych plánov členských štátov, ako aj monitorovanie ich vykonávania prostredníctvom výročných správ o pokroku;

d) dohľad s cieľom predchádzať makroekonomickým nerovnováham a napravať ich podľa nariadenia (EÚ) č. 1176/2011.

Článok 4

Vykonávanie európskeho semestra

1. V nadväznosti na posúdenie národných strednodobých fiškálno-štrukturálnych plánov, výročných správ o pokroku a sociálno-ekonomickej situácie členských štátov podľa tohto nariadenia Rada v prípade potreby na základe odporúčaní Komisie adresuje členským štátom odporúčania, pričom v plnej miere využije právne nástroje stanovené v článkoch 121 a 148 ZFEÚ a súvisiacich sekundárnych právnych predpisoch.

2. Členské štáty pred prijatím kľúčových rozhodnutí pri tvorbe svojich hospodárskych a sociálnych politík, politík zamestnanosti, štrukturálnych a rozpočtových politík náležite zohľadnia všeobecné usmernenia pre svoje hospodárske politiky a odporúčania a usmernenia pre politiky zamestnanosti uvedené v článku 3 ods. 3 písm. a) a b). Dosiahnutý pokrok monitoruje Komisia.

3. Ak členský štát nekoná podľa usmernení a odporúčaní uvedených v odseku 2 môže to viesť k:

a) ďalším odporúčaniam;

b) varovaniu Komisie alebo odporúčaniu Rady podľa článku 121 ods. 4 ZFEÚ;

c) opatreniam podľa tohto nariadenia, nariadenia (ES) č. 1467/97 alebo nariadenia (EÚ) č. 1176/2011.

KAPITOLA III

REFERENČNÁ TRAJEKTÓRIA

Článok 5

Referenčná trajektória

Ak verejný dlh presahuje 60 % HDP alebo ak deficit verejných financií presahuje 3 % HDP, Komisia zašle dotknutému členskému štátu a Hospodárskemu a finančnému výboru referenčnú trajektóriu pre čisté výdavky vzťahujúcu sa na obdobie úprav v trvaní štyroch rokov a jeho prípadné predĺženie najviac o tri roky podľa článku 14.

Článok 6

Požiadavky na referenčnú trajektóriu založené na riziku

Referenčná trajektória sa zakladá na riziku a je odlišná pre každý členský štát, pričom sa ňou zabezpečuje, aby:

a) do konca obdobia úprav, pokiaľ sa neprijmú žiadne ďalšie rozpočtové opatrenia, predpokladaný pomer verejného dlhu k HDP dosiahol alebo si udržal hodnoverne klesajúci trend, alebo aby zostal v strednodobom horizonte na obozretnej úrovni pod 60 % HDP;

b) predpokladaný deficit verejných financií sa počas obdobia úprav znížil pod 3 % HDP a v strednodobom horizonte sa udržiaval pod touto referenčnou hodnotou, pokiaľ sa neprijmú žiadne ďalšie rozpočtové opatrenia;

c) úsilie v oblasti fiškálnych úprav bolo počas obdobia národného strednodobého fiškálno-štrukturálneho plánu spravidla lineárne a aspoň úmerné celkovému úsiliu počas celého obdobia úprav a

d) v príslušných prípadoch existoval súlad s nápravnou trajektóriou uvedenou v článku 3 ods. 4 nariadenia (ES) č. 1467/97.

Článok 7

Ochranné opatrenie týkajúce sa udržateľnosti dlhovej služby

1. Referenčnou trajektóriou sa zabezpečí, aby sa predpokladaný pomer verejného dlhu k HDP znižoval o minimálnu ročnú priemernú hodnotu vo výške:

a) 1 percentuálneho bodu HDP, pokiaľ pomer verejného dlhu k HDP presahuje 90 %;

b) 0,5 percentuálneho bodu HDP, pokiaľ pomer verejného dlhu k HDP zostáva v rozmedzí 60 % až 90 %.

2. Priemerný pokles uvedený v odseku 1 tohto článku sa počíta od roku pred začiatkom referenčnej trajektórie alebo od roku, v ktorom sa predpokladá zrušenie postupu pri nadmernom deficite podľa nariadenia (ES) č. 1467/97, podľa toho, čo nastane neskôr, až do konca obdobia úprav.

Článok 8

Ochranné opatrenie týkajúce sa odolnosti deficitu

1. Referenčnou trajektóriou sa zabezpečí, aby fiškálne úpravy v prípade potreby pokračovali, až kým dotknutý členský štát nedosiahne úroveň deficitu, ktorou sa zabezpečí spoločná rezerva odolnosti v štrukturálnom vyjadrení vo výške 1,5 % HDP vo vzťahu k referenčnej hodnote deficitu 3 % HDP.

2. Ročné zlepšenie štrukturálneho primárneho salda na dosiahnutie požadovanej rezervy predstavuje 0,4 percentuálneho bodu HDP, ktoré sa v prípade predĺženia obdobia úprav uvedeného v článku 14 zníži na 0,25 percentuálneho bodu HDP.

Článok 9

Predbežné usmernenia Komisie

1. Do 15. januára roku , v ktorom musia členské štáty predložiť svoje národné strednodobé fiškálno-štrukturálne plány podľa článku 11, alebo do troch týždňov od žiadosti členského štátu o možnosť predložiť revidovaný plán podľa článku 15 Komisia zašle dotknutému členskému štátu a Hospodárskemu a finančnému výboru:

a) základný rámec a výsledky strednodobej projekcie verejného dlhu;

b) svoju makroekonomickú prognózu a predpoklady;

c) referenčnú trajektóriu, ak sa vyžaduje podľa článku 5, alebo technické informácie, ak o ne členský štát požiada podľa odseku 3 tohto článku, a zodpovedajúce štrukturálne primárne saldo vrátane vzorov tabuliek a iných relevantných informácií potrebných na zabezpečenie jej úplnej opakovateľnosti.

2. Počas jedného mesiaca pred uplynutím lehoty Komisie na zaslanie predbežných usmernení uvedených v odseku 1 tohto článku členskému štátu, môže členský štát požiadať o výmenu informácií s Komisiou na technickej úrovni. Takáto výmena informácií na technickej úrovni by mala byť príležitosťou na diskusiu o najnovších dostupných štatistických informáciách a o hospodárskom a fiškálnom výhľade dotknutého členského štátu.

3. Komisia poskytuje v prípade členských štátov, ktorých deficit verejných financií nepresahuje 3 % HDP a ktorých verejný dlh nepresahuje 60 % HDP, na žiadosť daného členského štátu technické informácie týkajúce sa štrukturálneho primárneho salda potrebného na zabezpečenie toho, aby sa celkový deficit udržal pod 3 % HDP, pokiaľ sa neprijmú žiadne ďalšie opatrenia politiky v strednodobom a dlhodobom horizonte, pričom uvedie, či si to vyžaduje fiškálne úpravy. Tieto technické informácie musia byť počas trvania plánu taktiež v súlade s ochranným opatrením týkajúcim sa odolnosti deficitu uvedeným v článku 8.

Článok 10

Posúdenie hodnovernosti

1. Na posúdenie hodnovernosti toho, či predpokladaný pomer verejného dlhu k HDP členského štátu klesá alebo zostáva na obozretnej úrovni, Komisia použije opakovateľnú, predvídateľnú a transparentnú metodiku založenú na týchto podmienkach:

a) pomer verejného dlhu k HDP sa znižuje alebo zostáva na obozretnej úrovni podľa deterministických scenárov rámca Komisie pre strednodobú projekciu verejného dlhu;

b) riziko, že sa pomer verejného dlhu k HDP počas piatich rokov nasledujúcich po období úprav v rámci národného strednodobého fiškálno-štrukturálneho plánu nezníži, je dostatočne nízke, pričom posúdenie tohto rizika vychádza z analýzy udržateľnosti dlhovej služby vypracovanej Komisiou.

2. Príslušný výbor Európskeho parlamentu môže vyzvať Komisiu, aby predložila svoju metodiku v rámci hospodárskeho dialógu uvedeného v článku 28.

3. Komisia zverejní svoje posúdenie hodnovernosti a vzory tabuliek obsahujúcich podkladové údaje, ako aj ďalšie relevantné informácie, aby zabezpečila opakovateľnosť výsledkov v čase predloženia národného strednodobého fiškálno-štrukturálneho plánu podľa článku 11.

KAPITOLA IV

NÁRODNÉ STREDNODOBÉ FIŠKÁLNO-ŠTRUKTURÁLNE PLÁNY

Článok 11

Predkladanie národných strednodobých fiškálno-štrukturálnych plánov

1. Každý členský štát predloží Rade a Komisii národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán do 30. apríla posledného roka plánu, ktorý sa práve uplatňuje. Členský štát a Komisia sa môžu v prípade potreby dohodnúť na predĺžení tejto lehoty o primerané obdobie.

2. Členský štát môže požiadať príslušnú nezávislú fiškálnu inštitúciu o vydanie stanoviska k makroekonomickej prognóze a makroekonomickým predpokladom, ktoré tvoria základ pre trajektóriu vývoja čistých výdavkov, pričom nezávislej fiškálnej inštitúcii na vypracovanie tohto stanoviska poskytne dostatok času.

Od 1. mája 2032 vydávajú príslušné nezávislé fiškálne inštitúcie tieto stanoviská za predpokladu, že si vybudovali dostatočnú kapacitu. Ak nezávislá fiškálna inštitúcia nevydá svoje stanovisko v primeranej lehote, členskému štátu to nebráni v predložení národného strednodobého fiškálno-štrukturálneho plánu. Ak je stanovisko nezávislej fiškálnej inštitúcie k dispozícii, pripojí sa k národnému strednodobému fiškálno-štrukturálnemu plánu predloženému Komisii.

3. Pred predložením svojho národného strednodobého fiškálno-štrukturálneho plánu uskutoční každý členský štát v súlade so svojím vnútroštátnym právnym rámcom konzultácie s občianskou spoločnosťou, sociálnymi partnermi, regionálnymi orgánmi a ďalšími príslušnými zainteresovanými stranami.

4. Pred predložením svojho národného strednodobého fiškálno-štrukturálneho plánu môže každý členský štát v súlade so svojím vnútroštátnym právnym rámcom prerokovať svoj návrh národného strednodobého fiškálno-štrukturálneho plánu so svojím národným parlamentom.

5. Každý členský štát svoj národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán po jeho predložení Rade a Komisii zverejní.

Článok 12

Technický dialóg

Pred predložením svojho národného strednodobého fiškálno-štrukturálneho plánu, vedie každý členský štát s Komisiou technický dialóg s cieľom zabezpečiť, aby bol národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán v súlade s článkami 13 a 15.

Článok 13

Požiadavky na národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán

Národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán:

a) obsahuje trajektóriu vývoja čistých výdavkov, ako aj východiskové makroekonomické predpoklady a plánované fiškálno-štrukturálne opatrenia s cieľom preukázať súlad s fiškálnymi požiadavkami článku 16 ods. 2 a 3;

b) zahŕňa referenčnú trajektóriu alebo technické informácie zaslané Komisiou podľa článku 5 alebo článku 9 ods. 3. Ak národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán obsahuje vyššiu trajektóriu čistých výdavkov, než sa uvádza v referenčnej trajektórii vydanej Komisiou podľa článku 5, dotknutý členský štát vo svojom pláne uvedie spoľahlivé a údajmi podložené ekonomické argumenty vysvetľujúce tento rozdiel;

c) vysvetľuje, akým spôsobom dotknutý členský štát zabezpečí realizáciu reforiem a investícií reagujúcich na hlavné výzvy identifikované v rámci európskeho semestra, najmä v odporúčaniach pre jednotlivé krajiny, a akým spôsobom bude riešiť tieto spoločné priority Únie:

   i) spravodlivú zelenú a digitálnu transformáciu vrátane súladu s klimatickými cieľmi stanovenými v nariadení (EÚ) 2021/1119;

   ii) sociálnu a hospodársku odolnosť vrátane Európskeho piliera sociálnych práv;

   iii) energetickú bezpečnosť a

   iv) v prípade potreby budovanie obranných spôsobilostí.

d) opisuje opatrenia, ktorými dotknutý členský štát reaguje na jemu určené odporúčania pre danú krajinu, ktoré sú relevantné pre postup pri makroekonomickej nerovnováhe podľa nariadenia (EÚ) č. 1176/2011, a v príslušných prípadoch varovania zo strany Komisie alebo odporúčania Rady v zmysle článku 121 ods. 4 ZFEÚ;

e) v príslušných prípadoch obsahuje vysvetlenie, akým spôsobom dotknutý členský štát zabezpečí realizáciu príslušného súboru reforiem a investícií uvedených v článku 14, ktoré tvoria základ pre predĺženie obdobia úprav v členskom štáte najviac o tri roky;

f) opisuje vplyv reforiem a investícií, ktoré už dotknutý členský štát uskutočnil, pričom osobitnú pozornosť venuje vplyvu na fiškálnu udržateľnosť prostredníctvom budúcich verejných príjmov, výdavkov a potenciálneho rastu, a to na základe spoľahlivých ekonomických dôkazov založených na údajoch;

g) obsahuje informácie o:

   i) hlavných makroekonomických a rozpočtových predpokladoch;

   ii) implicitných a podmienených záväzkoch;

   iii) očakávanom vplyve reforiem a investícií, ktoré tvoria základ pre predĺženie obdobia úprav;

   iv) predpokladanej úrovni verejných investícií financovaných z vnútroštátnych zdrojov počas obdobia národného strednodobého fiškálno-štrukturálneho plánu;

   v) potrebách verejných investícií vrátane tých, ktoré súvisia so spoločnými prioritami Únie uvedenými v písmene c) tohto článku;

   vi) konzultáciách s národnými parlamentmi a konzultáciách uvedených v článku 11;

   vii) súlade a vo vhodných prípadoch komplementarite s fondmi politiky súdržnosti, ako aj s plánom obnovy a odolnosti dotknutého členského štátu počas obdobia fungovania Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti podľa nariadenia (EÚ) 2021/241.

Článok 14

Kritériá predĺženia obdobia úprav

1. Ak sa členský štát zaviaže uskutočniť príslušný súbor reforiem a investícií v súlade s kritériami stanovenými v odseku 2, môže sa obdobie úprav predĺžiť najviac o tri roky.

2. Súbor reforiem a investičných záväzkov, ktoré sú základom pre predĺženie obdobia úprav, musí spravidla celkovo spĺňať tieto kritériá:

a) na základe dôveryhodných a obozretných predpokladov znamená udržateľné zlepšenie potenciálu rastu a odolnosti hospodárstva dotknutého členského štátu;

b) podporuje fiškálnu udržateľnosť, a to so štrukturálnym zlepšením verejných financií v strednodobom horizonte, napríklad znížením pomeru verejných výdavkov k HDP alebo zvýšením pomeru verejných príjmov k HDP;

c) rieši spoločné priority Únie uvedené v článku 13 písm. c);

d) reaguje na príslušné odporúčania pre danú krajinu adresované dotknutému členskému štátu, v príslušných prípadoch vrátane odporúčaní vydaných v rámci postupu pri makroekonomickej nerovnováhe;

e) zabezpečuje, aby plánovaná celková úroveň verejných investícií financovaných z vnútroštátnych zdrojov nebola počas obdobia, na ktoré sa národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán vzťahuje, nižšia než strednodobá úroveň pred uvedeným obdobím, a to s ohľadom na rozsah a závažnosť osobitných výziev, ktorým daná krajina čelí.

3. Každý z reformných a investičných záväzkov, ktoré tvoria základ pre predĺženie obdobia úprav, musí byť dostatočne podrobný, prednostne uskutočňovaný, časovo ohraničený a overiteľný a musí spĺňať tieto kritériá:

a) opis reformných a investičných záväzkov musí byť jasný a musí Komisii umožňovať posúdiť ich podľa kritérií uvedených v odseku 2;

b) reformy sa musia vykonať v rámci obdobia národného strednodobého fiškálno-štrukturálneho plánu;

c) v realizácii investícií sa musí do konca obdobia úprav dosiahnuť výrazný pokrok;

d) opis reforiem a investícií musí v príslušných prípadoch zahŕňať ukazovatele, ktoré umožnia posúdiť ich vykonávanie, ako aj monitorovanie.

4. Súbor reformných a investičných záväzkov, ktoré tvoria základ pre predĺženie obdobia úprav, musí byť v súlade so záväzkami uvedenými v schválenom pláne obnovy a odolnosti dotknutého členského štátu počas obdobia fungovania Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti podľa nariadenia (EÚ) 2021/241 a v partnerskej dohode, ktorá bola s dotknutým členským štátom dohodnutá na základe viacročného finančného rámca.

Článok 15

Revidovaný národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán

1. Najneskôr 12 mesiacov pred skončením aktuálneho národného strednodobého fiškálno-štrukturálneho plánu môže členský štát požiadať o možnosť predložiť Komisii pred koncom obdobia, na ktoré sa národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán vzťahuje, revidovaný národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán, ak existujú objektívne okolnosti, ktoré bránia jeho splneniu v danom období. V takomto prípade sa revidovaný národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán vzťahuje na obdobie, ktoré trvá do konca pôvodného obdobia plánu.

2. V prípade novovymenovanej vlády môže členský štát predložiť revidovaný národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán vzťahujúci sa na nové obdobie štyroch alebo piatich rokov v závislosti od bežnej dĺžky jeho legislatívneho obdobia.

3. Členský štát môže požiadať príslušnú nezávislú fiškálnu inštitúciu o vydanie stanoviska k makroekonomickej prognóze a makroekonomickým predpokladom, ktoré tvoria základ pre trajektóriu vývoja čistých výdavkov, pričom nezávislej fiškálnej inštitúcii na vypracovanie tohto stanoviska poskytne dostatok času.

Od 1. mája 2032 vydávajú príslušné nezávislé fiškálne inštitúcie tieto stanoviská za predpokladu, že si vybudovali dostatočnú kapacitu. Ak nezávislá fiškálna inštitúcia nevydá svoje stanovisko v primeranej lehote, členskému štátu to nebráni v predložení revidovaného národného strednodobého fiškálno-štrukturálneho plánu. Ak je stanovisko nezávislej fiškálnej inštitúcie k dispozícii, pripojí sa k revidovanému národnému strednodobému fiškálno-štrukturálnemu plánu predloženému Komisii.

4. Na účely vypracovania revidovaného národného strednodobého fiškálno-štrukturálneho plánu členským štátom v súlade s odsekom 1 alebo 2 Komisia zašle tomuto členskému štátu a Hospodárskemu a finančnému výboru novú referenčnú trajektóriu alebo, na žiadosť tohto členského štátu, nové technické informácie.

5. S prihliadnutím na predchádzajúcu úpravu, ktorú vykonal dotknutý členský štát, alebo absenciu takejto úpravy, sa novou referenčnou trajektóriou neodkladá úsilie v oblasti fiškálnych úprav ani spravidla nevedie k zníženiu úsilia v oblasti fiškálnych úprav.

6. Ak sa predloží revidovaný národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán, uplatňujú sa články 12, 13, 14 a články 16 až 20.

7. Komisia v príslušných prípadoch posudzuje najmä to, či sa má v rámci revidovaného národného strednodobého fiškálno-štrukturálneho plánu uplatniť alebo naďalej uplatňovať akékoľvek predĺženie obdobia úprav. V posúdení Komisie sa zohľadní vykonávanie súboru reformných a investičných záväzkov, ktoré tvorili základ predĺženia v rámci pôvodného národného strednodobého fiškálno-štrukturálneho plánu, a zmeny z hľadiska výziev súvisiacich s verejným dlhom v rámci revidovaného národného strednodobého fiškálno-štrukturálneho plánu.

Článok 16

Posudzovanie národných strednodobých fiškálno-štrukturálnych plánov Komisiou

1. Komisia posúdi každý národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán do šiestich týždňov od jeho predloženia. Dotknutý členský štát a Komisia sa môžu dohodnúť na predĺžení tejto lehoty, ak je to potrebné, spravidla najviac o dva týždne.

2. Komisia pri posudzovaní národného strednodobého fiškálno-štrukturálneho plánu v prípade každého členského štátu preskúma, či je trajektória vývoja čistých výdavkov v súlade s požiadavkami na to, aby verejný dlh do konca obdobia úprav dosiahol alebo si udržal hodnoverne klesajúci trend, alebo aby zostal na obozretnej úrovni pod 60 % HDP, a aby deficit verejných financií v strednodobom horizonte dosiahol alebo si udržal úroveň pod 3 % HDP.

3. Pri posudzovaní národného strednodobého fiškálno-štrukturálneho plánu v prípade členských štátov, ktorým bola poskytnutá referenčná trajektória, Komisia preskúma, či je ich trajektória vývoja čistých výdavkov v súlade s požiadavkami stanovenými v článkoch 6, 7 a 8.

4. Komisia preskúma v prípade všetkých členských štátov, či ich národné strednodobé fiškálno-štrukturálne plány spĺňajú požiadavky stanovené v článku 13.

5. Komisia preskúma, či je súbor reforiem a investícií, ktoré tvoria základ pre predĺženie obdobia úprav, v prípade dotknutého členského štátu v súlade s článkom 14.

Článok 17

Schvaľovanie národných strednodobých fiškálno-štrukturálnych plánov Radou

1. Na základe odporúčania Komisie prijme Rada odporúčanie, v ktorom stanoví trajektóriu vývoja čistých výdavkov dotknutého členského štátu a v príslušných prípadoch schváli súbor reformných a investičných záväzkov, ktoré tvoria základ pre predĺženie obdobia úprav, zahrnutý v národnom strednodobom fiškálno-štrukturálnom pláne. Toto odporúčanie Rady sa spravidla prijme do šiestich týždňov od prijatia odporúčania Komisie.

2. Ak národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán slúži ako plán nápravných opatrení požadovaný na účely nápravy nadmerných makroekonomických nerovnováh, ako sa ustanovuje v článku 31, Rada vo svojom odporúčaní schváli aj reformy a investície potrebné na nápravu takýchto nerovnováh.

Článok 18

Odporúčanie Rady týkajúce sa revidovaného národného strednodobého fiškálno-štrukturálneho plánu

Ak sa Rada s ohľadom na posúdenie Komisie domnieva, že národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán nespĺňa požiadavky stanovené v článku 16 ods. 2, 3 a 5, odporučí na základe odporúčania Komisie, aby dotknutý členský štát predložil revidovaný národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán.

Článok 19

Odporúčanie Rady v prípade nesplnenia povinnosti členským štátom

Rada na základe odporúčania Komisie dotknutému členskému štátu odporučí, aby trajektóriou vývoja čistých výdavkov členského štátu bola spravidla referenčná trajektória vydaná Komisiou, ak:

a) dotknutý členský štát nepredloží revidovaný národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán do jedného mesiaca od odporúčania Rady uvedeného v článku 18;

b) Rada usúdi, že revidovaný národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán nespĺňa požiadavky stanovené v článku 16 ods. 2, 3 a 5 a riadne odôvodní svoju pozíciu;

c) členský štát nepredloží svoj prvý národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán alebo nový národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán počas posledného roka, na ktorý sa vzťahuje aktuálny národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán, v súlade s článkom 11 ods. 1.

V situácii uvedenej v prvom pododseku písm. a) sa môžu dotknutý členský štát a Komisia dohodnúť na predĺžení uvedenej lehoty spravidla najviac o jeden mesiac.

Článok 20

Neplnenie investičných a reformných záväzkov, ktoré tvoria základ pre predĺženie obdobia úprav, zo strany členského štátu.

Ak sa členskému štátu umožní predĺženie obdobia úprav, ale členský štát svoj súbor reformných a investičných záväzkov, ktoré tvoria základ pre predĺženie uvedené v článku 14, uspokojivo nevykoná, Rada môže na základe odporúčania Komisie a v súlade s článkom 29 odporučiť revidovanú trajektóriu vývoja čistých výdavkov s kratším obdobím úprav, pokiaľ vykonaniu v pôvodne stanovenej lehote nebránia objektívne okolnosti.

KAPITOLA V

VYKONÁVANIE NÁRODNÝCH STREDNODOBÝCH FIŠKÁLNO-ŠTRUKTURÁLNYCH PLÁNOV

Článok 21

Výročná správa o pokroku

1. Každý členský štát predkladá Komisii výročnú správu o pokroku do 30. apríla každého roka.

2. Výročná správa o pokroku obsahuje najmä informácie o pokroku pri realizácii trajektórie vývoja čistých výdavkov stanovenej Radou, uskutočňovaní všeobecnejších reforiem a investícií v kontexte európskeho semestra a v príslušných prípadoch pri uskutočňovaní súboru reforiem a investícií, ktoré tvoria základ pre predĺženie obdobia úprav.

3. Každý členský štát svoju výročnú správu o pokroku zverejní.

4. Komisia využíva informácie, ktoré poskytujú členské štáty vo svojich výročných správach o pokroku, spolu s ďalšími relevantnými informáciami na účely vypracovania posúdenia uvedeného v článku 4 ods. 1. Posúdenie vypracované Komisiou sa zverejní.

5. Členské štáty môžu v súlade so svojimi vnútroštátnymi právnymi rámcami prerokovať správu o pokroku vo svojich národných parlamentoch a s občianskou spoločnosťou, sociálnymi partnermi a príslušnými zainteresovanými stranami.

Článok 22

Monitorovanie Komisiou

1. Komisia monitoruje vykonávanie národného strednodobého fiškálno-štrukturálneho plánu, a najmä trajektórie vývoja čistých výdavkov stanovenej Radou a reforiem a investícií, ktoré tvoria základ pre predĺženie obdobia úprav.

2. Komisia zriadi kontrolný účet na sledovanie kumulatívnych vzostupných a zostupných odchýlok pozorovaných čistých výdavkov od trajektórie vývoja čistých výdavkov stanovenej Radou, ktorý sa nanovo nastaví po tom, ako Rada schváli nový národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán.

3. Na kontrolnom účte sa zaznamenáva záporný zostatok, ak sú pozorované čisté výdavky v dotknutom členskom štáte v danom roku nad úrovňou trajektórie vývoja čistých výdavkov stanovenou Radou.

4. Na kontrolnom účte sa zaznamenáva kladný zostatok, ak sú pozorované čisté výdavky v dotknutom členskom štáte v danom roku pod úrovňou trajektórie vývoja čistých výdavkov stanovenou Radou.

5. Kumulovaný zostatok kontrolného účtu je súčtom ročných záporných a kladných zostatkov uvedených v odsekoch 3 a 4. Vyjadruje sa ako percento HDP.

6. Záporné a kladné zostatky sa zaznamenávajú každoročne na základe výsledkov rozpočtového hospodárenia.

7. Ak Rada prijala odporúčanie podľa článku 25 alebo 26, na kontrolnom účte dotknutého členského štátu sa nezaznamenávajú odchýlky.

Článok 23

Úloha nezávislých fiškálnych inštitúcií

1. Členské štáty môžu požiadať príslušnú nezávislú fiškálnu inštitúciu uvedenú v článku 8a smernice 2011/85/EÚ, aby poskytla posúdenie súladu údajov o výsledkoch rozpočtového hospodárenia uvedených vo výročnej správe o pokroku s trajektóriou vývoja čistých výdavkov stanovenou Radou.

2. V príslušných prípadoch môžu členské štáty tiež požiadať príslušnú nezávislú fiškálnu inštitúciu, aby uskutočnila analýzu faktorov, ktoré spôsobujú odchýlky od trajektórie vývoja čistých výdavkov stanovenej Radou. Táto analýza je nezáväzná a dopĺňa analýzu poskytnutú Komisiou.

Článok 24

Európska fiškálna rada

1. Európska fiškálna rada zriadená rozhodnutím Komisie (EÚ) 2015/1937 ([23]) poskytuje poradenstvo k výkonu funkcií Komisie a Rady v rámci mnohostranného fiškálneho dohľadu, ako sa stanovuje v článkoch 121, 126 a 136 ZFEÚ.

2. V rámci plnenia svojich úloh je Európska fiškálna rada pri výkone svojich funkcií plne nezávislá, svoje povinnosti si plní nestranne a výlučne v záujme Únie ako celku. Nepožaduje ani neprijíma pokyny od žiadnej vlády členského štátu, inštitúcií či orgánov Únie ani od žiadneho iného verejného či súkromného orgánu.

3. Na účely odseku 1 má Európska fiškálna rada tieto úlohy:

a) poskytuje včasné ex post hodnotenie vykonávania únijného rámca fiškálneho riadenia;

b) poskytuje poradenstvo v súvislosti s výhľadovými zámermi fiškálnej politiky vhodnými pre eurozónu ako celok, ako aj v súvislosti s vhodnými zámermi fiškálnej politiky jednotlivých krajín, ktoré sú s ňou v súlade v rámci pravidiel Paktu stability a rastu;

c) poskytuje poradenstvo na žiadosť Komisie alebo Rady v súvislosti s vykonávaním Paktu stability a rastu vrátane predlžovania uplatňovania všeobecnej únikovej doložky v súlade s článkom 25 ods. 3 tohto nariadenia;

([23]) Rozhodnutie Komisie (EÚ) 2015/1937 z 21. októbra 2015, ktorým sa zriaďuje nezávislá Európska fiškálna rada s poradnou funkciou (Ú. v. EÚ L 282, 28.10.2015, s. 37).

d) úzko spolupracuje s nezávislými fiškálnymi inštitúciami uvedenými v článku 8a smernice 2011/85/EÚ s cieľom podporovať výmenu najlepších postupov;

e) predkladá návrhy na budúci vývoj fiškálneho rámca.

4. Európska fiškálna rada sa skladá z predsedu a štyroch členov.

5. Predsedu a členov Európskej fiškálnej rady vyberá a vymenúva Komisia po konzultácii s Európskym parlamentom a Radou v rámci transparentného procesu a na základe preukázaných analytických skúseností a kompetencií v oblasti analýzy verejných financií a v makroekonómii. Predseda a členovia Európskej fiškálnej rady sa vymenúvajú na obdobie troch rokov s možnosťou jedného predĺženia na ďalšie tri roky.

6. Európska fiškálna rada stanoví svoj vlastný rokovací poriadok.

7. Európska fiškálna rada podáva raz ročne správu o svojej činnosti Európskemu parlamentu, Rade a Komisii. Všetky správy a poradenstvo Európskej fiškálnej rady sa zverejňujú.

Článok 25

Všeobecná úniková doložka

1. Rada môže na základe odporúčania Komisie založeného na jej analýze prijať spravidla v lehote štyroch týždňov odporúčanie, ktorým sa členským štátom umožní odchýliť sa od ich trajektórie vývoja čistých výdavkov stanovenej Radou v prípade prudkého hospodárskeho poklesu v eurozóne alebo celej Únii, ak to zo strednodobého hľadiska neohrozí fiškálnu udržateľnosť. Rada trvanie tejto odchýlky obmedzí na jeden rok.

2. Pokiaľ prudký hospodársky pokles v eurozóne alebo celej Únii pretrváva, Komisia naďalej monitoruje udržateľnosť dlhu a zabezpečuje koordináciu politík a konzistentnú skladbu politík, v ktorej sa zohľadňuje rozmer eurozóny a Únie.

3. Rada môže na základe odporúčania Komisie predĺžiť obdobie, počas ktorého sa členské štáty môžu odchýliť od svojich trajektórií vývoja čistých výdavkov stanovených Radou, ak prudký hospodársky pokles v eurozóne alebo celej Únii pretrváva. Európska fiškálna rada zaujme stanovisko k predĺženiu uplatňovania všeobecnej únikovej doložky. Predĺženie sa môže udeliť viac než raz. Každé predĺženie však trvá najviac jeden ďalší rok.

Článok 26

Národné únikové doložky

1. Na žiadosť členského štátu a na odporúčanie Komisie na základe jej analýzy môže Rada v lehote štyroch týždňov od odporúčania Komisie prijať odporúčanie, ktorým sa členskému štátu umožní odchýliť sa od jeho trajektórie vývoja čistých výdavkov stanovenej Radou, ak výnimočné okolnosti mimo kontroly členského štátu výrazne ovplyvňujú verejné financie dotknutého členského štátu, a to za predpokladu, že takáto odchýlka zo strednodobého hľadiska neohrozí fiškálnu udržateľnosť. Rada trvanie takejto odchýlky časovo obmedzí.

2. Na žiadosť dotknutého členského štátu a na odporúčanie Komisie môže Rada predĺžiť obdobie, počas ktorého sa členský štát môže odchýliť od trajektórie vývoja čistých výdavkov stanovenej Radou, ak výnimočné okolnosti pretrvávajú. Predĺženie sa môže udeliť viac než raz. Každé predĺženie však trvá najviac jeden ďalší rok.

KAPITOLA VI

TRANSPARENTNOSŤ A ZODPOVEDNOSŤ

Článok 27

Úloha Európskeho parlamentu

1. Európsky parlament sa pravidelne a štruktúrovane zapája do európskeho semestra s cieľom zvýšiť transparentnosť a osvojenie si prijímaných rozhodnutí a zodpovednosť za ne, najmä prostredníctvom hospodárskeho dialógu uvedeného v článku 28.

2. Komisia zašle Európskemu parlamentu národné strednodobé fiškálno-štrukturálne plány predložené členskými štátmi. Komisia informuje Európsky parlament o svojom celkovom hodnotení týchto národných strednodobých fiškálno-štrukturálnych plánov. Príslušný výbor Európskeho parlamentu môže prostredníctvom hospodárskeho dialógu uvedeného v článku 28 požiadať Komisiu, aby vystúpila pred výborom. V takýchto prípadoch môže byť Komisia vyzvaná, aby predložila svoje posúdenie národných strednodobých fiškálno-štrukturálnych plánov.

3. Predseda Rady a Komisia pravidelne informujú Európsky parlament o výsledkoch mnohostranného dohľadu vykonávaného podľa tohto nariadenia.

4. Predseda Rady a Komisia uvedú vo svojej správe adresovanej Európskemu parlamentu výsledky mnohostranného dohľadu vykonávaného podľa tohto nariadenia.

5. Predseda Euroskupiny každoročne podáva Európskemu parlamentu správu o vývoji v oblasti mnohostranného dohľadu v eurozóne.

6. Komisia pripraví a zašle Rade aspoň tieto informácie, pričom ich bez zbytočného odkladu sprístupní Európskemu parlamentu:

a) posúdenia udržateľnosti dlhovej služby a príslušný metodický rámec po tom, ako sa uverejnia;

b) národné strednodobé fiškálno-štrukturálne plány predložené členskými štátmi vrátane referenčných trajektórií a trajektórií vývoja čistých výdavkov a ich prípadné revízie;

c) výročné správy o pokroku predložené členskými štátmi;

d) posúdenia a odporúčania Komisie Rade podľa článkov 17 až 20 tohto nariadenia;

e) v príslušných prípadoch analýzu Komisie týkajúcu sa hospodárskeho a sociálneho vývoja uverejnenú v rámci európskeho semestra;

f) varovania Komisie podľa článku 121 ods. 4 ZFEÚ;

g) v prípade aktivácie únikových doložiek podľa článku 25 alebo 26 tohto nariadenia analýzu Komisie, v ktorej sa konštatuje, že fiškálna udržateľnosť nebude zo strednodobého hľadiska ohrozená.

7. Príslušný výbor Európskeho parlamentu môže Komisiu aspoň dvakrát ročne vyzvať, aby poskytla informácie o výsledkoch mnohostranného dohľadu prostredníctvom hospodárskeho dialógu uvedeného v článku 28 tohto nariadenia.

Článok 28

Hospodársky dialóg

1. V záujme posilnenia dialógu medzi inštitúciami Únie, najmä medzi Európskym parlamentom, Radou a Komisiou, môže Európsky parlament vyzvať predsedu Rady, Komisiu a vo vhodných prípadoch predsedu Európskej rady alebo predsedu Euroskupiny, aby vystúpili v Európskom parlamente a diskutovali o politických usmerneniach pre členské štáty, ktoré vydala Komisia, o záveroch Európskej rady a o výsledkoch mnohostranného dohľadu vykonávaného podľa tohto nariadenia.

2. V vhodných prípadoch sa v kontexte európskeho semestra konzultuje s Hospodárskym a finančným výborom, Výborom pre hospodársku politiku, Výborom pre zamestnanosť a Výborom pre sociálnu ochranu.

3. V súlade s ustanoveniami ZFEÚ a vnútroštátnymi právnymi a politickými dojednaniami sa v kontexte európskeho semestra vo vhodných prípadoch zapájajú v súvislosti s hlavnými politickými otázkami relevantné zainteresované strany, najmä vnútroštátne parlamenty a sociálni partneri.

4. Príslušný výbor Európskeho parlamentu môže vyzvať predsedu Rady, Komisiu a vo vhodných prípadoch predsedu Európskej rady alebo predsedu Euroskupiny, aby prerokovali národné strednodobé fiškálno-štrukturálne plány, ako aj ďalšie informácie uvedené v článku 27 ods. 6.

5. V súlade s článkom 121 ods. 5 ZFEÚ predseda Rady a Komisia, a vo vhodných prípadoch predseda Euroskupiny, podávajú Európskemu parlamentu a Európskej rade každý rok správu o výsledkoch mnohostranného dohľadu.

Článok 29

Pravidlo „dodržiavaj alebo vysvetli“

Od Rady sa očakáva, že sa spravidla riadi odporúčaniami a návrhmi Komisie alebo verejne vysvetlí svoju pozíciu.

Článok 30

Dialóg s členským štátom

Príslušný výbor Európskeho parlamentu môže členskému štátu, ktorého sa týka odporúčanie Rady podľa článku 121 ods. 4 ZFEÚ, ponúknuť možnosť zúčastniť sa na výmene názorov.

KAPITOLA VII

INTERAKCIA S NARIADENÍM (EÚ) Č. 1176/2011

Článok 31

Interakcia s postupom pri makroekonomickej nerovnováhe

1. Neuspokojivé vykonávanie reforiem a investícií zahrnutých do národného strednodobého fiškálno-štrukturálneho plánu členského štátu a relevantných z hľadiska makroekonomických nerovnováh, ktoré vyplýva z posúdenia podľa článku 21 tohto nariadenia, zohľadní:

a) Komisia pri vykonávaní hĺbkových preskúmaní v súlade s článkom 5 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 a

b) Rada a Komisia vo svojich príslušných odporúčaniach pri posudzovaní toho, či sa má konštatovať existencia nadmernej nerovnováhy a odporučiť, aby dotknutý členský štát prijal nápravné opatrenia v súlade s článkom 7 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011.

Komisia zohľadní všetky informácie, ktoré dotknutý členský štát považuje za relevantné.

2. Členský štát, v prípade ktorého sa začal postup pri nadmernej nerovnováhe v súlade s článkom 7 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011, predloží revidovaný národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán v súlade s článkom 15 tohto nariadenia. Revidovaný národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán sa riadi odporúčaním Rady prijatým v súlade s článkom 7 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011. Predloženie revidovaného národného strednodobého fiškálno-štrukturálneho plánu podlieha schváleniu Radou v súlade s článkami 17 až 20 tohto nariadenia. Revidovaný národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán sa posudzuje v súlade s článkom 16 tohto nariadenia.

3. Ak členský štát predloží revidovaný národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán podľa odseku 2 tohto článku, tento revidovaný plán slúži ako plán nápravných opatrení požadovaný podľa článku 8 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 a stanovujú sa v ňom konkrétne politické opatrenia, ktoré dotknutý členský štát vykonal alebo plánuje vykonať, a obsahuje harmonogram týchto opatrení.

4. Rada v súlade s článkom 8 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 na základe správy Komisie posúdi revidovaný národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán do dvoch mesiacov od jeho predloženia. Monitorovanie a posudzovanie vykonávania revidovaného plánu sa uskutočňuje v súlade s článkom 22 tohto nariadenia a článkami 9 a 10 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011.

KAPITOLA VIII

INTERAKCIA S NARIADENÍM (EÚ) Č. 472/2013

Článok 32

Interakcia s postupom sprísneného dohľadu

1. Odchylne od článkov 11 a 21 tohto nariadenia, od členského štátu sa nevyžaduje, aby predložil národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán ani výročnú správu o pokroku, ak sa na členský štát vzťahuje program makroekonomických úprav podľa článku 7 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 472/2013 ([24]).

([24]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 472/2013 z 21. mája 2013 o sprísnení hospodárskeho a rozpočtového dohľadu nad členskými štátmi v eurozóne, ktoré majú závažné ťažkosti v súvislosti so svojou finančnou stabilitou, alebo im takéto ťažkosti hrozia (Ú. v. EÚ L 140, 27.5.2013, s. 1).

2. Ak má členský štát aktívny národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán a na tento členský štát sa začne vzťahovať program makroekonomických úprav podľa článku 7 nariadenia (EÚ) č. 472/2013, pri navrhovaní programu makroekonomických úprav sa tento národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán zohľadní.

KAPITOLA IX

SPOLOČNÉ USTANOVENIA

Článok 33

Dialóg s členskými štátmi

Komisia zabezpečí priebežný dialóg s členskými štátmi. Na tento účel Komisia predovšetkým vykonáva misie, aby posúdila sociálno-ekonomickú situáciu v dotknutom členskom štáte a identifikovala akékoľvek riziká alebo ťažkosti spojené s dodržiavaním tohto nariadenia. Na účely tohto dialógu môže Komisia požiadať o názory príslušných zainteresovaných strán so sídlom v dotknutom členskom štáte.

Článok 34

Monitorovacie misie

1. Komisia vykonáva monitorovacie misie v členských štátoch, na ktoré sa vzťahujú odporúčania vydané podľa článku 121 ods. 4 ZFEÚ.

2. Ak je dotknutý členský štát členským štátom, ktorého menou je euro, alebo členským štátom, ktorý sa zúčastňuje na európskom mechanizme výmenných kurzov v tretej etape hospodárskej a menovej únie (ERM II) zavedenom uznesením Európskej rady zo 16. júna 1997 ([25]), Komisia môže vo vhodných prípadoch prizvať zástupcov Európskej centrálnej banky, aby sa zúčastnili na monitorovacích misiách.

Článok 35

Správa

1. Komisia do 31. decembra 2030 a potom každých päť rokov uverejní správu o uplatňovaní tohto nariadenia, vo vhodných prípadoch spolu s návrhom na jeho zmenu.

2. V správe uvedenej v odseku 1 sa preskúmava:

a) účinnosť tohto nariadenia pri dosahovaní jeho cieľov stanovených v článku 1;

b) pokrok pri zabezpečovaní užšej koordinácie hospodárskych politík a udržateľnej konvergencie hospodárskej výkonnosti členských štátov.

3. Správa sa zašle Európskemu parlamentu a Rade.

Článok 36

Prechodné ustanovenia

1. V prípade prvých národných strednodobých fiškálno-štrukturálnych plánov sa uplatňujú tieto ustanovenia:

a) odchylne od článku 9 ods. 1, Komisia zašle dotknutým členským štátom predbežné usmernenia do 21. júna 2024 na základe najnovšej prognózy Komisie a členské štáty predložia svoje národné strednodobé fiškálno-štrukturálne plány do 20. septembra 2024 v súlade s článkom 11, pokiaľ sa členský štát a Komisia nedohodnú na predĺžení tejto lehoty o primerané obdobie;

b) odchylne od článku 9 ods. 2, členské štáty môžu požiadať o výmenu informácií s Komisiou na technickej úrovni počas mesiaca pred 21. júnom 2024;

c) odchylne od článku 11 ods. 3, členské štáty môžu uskutočniť verejné konzultácie so sociálnymi partnermi, regionálnymi orgánmi, organizáciami občianskej spoločnosti a inými príslušnými vnútroštátnymi zainteresovanými stranami v súlade so zásadami stanovenými v článku 11 v primeraných lehotách;

([25]) Ú. v. EÚ C 236, 2.8.1997, s. 5.

d) počas obdobia fungovania Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti sa záväzky zahrnuté do schváleného plánu obnovy a odolnosti dotknutého členského štátu zohľadnia na účely predĺženia obdobia úprav v súlade s článkom 14 za predpokladu, že tento plán obnovy a odolnosti obsahuje významné reformy a investície zamerané na zlepšenie fiškálnej udržateľnosti a posilnenie rastového potenciálu hospodárstva a že sa tento dotknutý členský štát zaviaže pokračovať v reformnom úsilí počas zostávajúcej časti obdobia, na ktoré sa vzťahuje národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán, ako aj zachovať úrovne investícií financovaných z vnútroštátnych zdrojov dosahované v priemere počas obdobia, na ktoré sa vzťahuje plán obnovy a odolnosti;

e) ak členský štát požiada o výnimku z ochranného opatrenia zakazujúceho odloženie úsilia uvedeného v článku 6 písm. c), zohľadnia sa projekty podporované úvermi z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, ako aj vnútroštátne spolufinancovanie programov financovaných v rámci Únie v rokoch 2025 a 2026, za predpokladu, že táto výnimka neohrozí fiškálnu udržateľnosť v strednodobom horizonte;

f) vzhľadom na mimoriadny vplyv nedávnych hospodárskych otrasov a súčasnej neistoty na odhady potenciálneho rastu môžu členské štáty použiť stabilnejšie časové rady než tie, ktoré vyplývajú zo spoločne dohodnutej metodiky, ak je takéto použitie riadne odôvodnené ekonomickými argumentmi a ak kumulovaný rast počas obdobia, na ktoré sa vzťahuje projekcia, zostane vo všeobecnosti v súlade s výsledkami uvedenej metodiky.

2. Komisia do 31. decembra 2028 oznámi Európskemu parlamentu a Rade svoje predbežné zistenia týkajúce sa uplatňovania tohto nariadenia.

Článok 37

Zrušenie nariadenia (ES) č. 1466/97

Nariadenie (ES) č. 1466/97 sa zrušuje.

Článok 38

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom jeho uverejnenia v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 29. apríla 2024

Za Európsky parlament	*Za Radu*
predsedníčka	*predseda*
R. METSOLA	M. MICHEL